

Datum	Tijd	Locatie
8 maart 2023	13.00 – 17:00	KIVI op de Prinsengracht 23, Den Haag

Samenvatting van de kern discussiepunten:

Wat wordt er bedoeld met rechthebbende en hoe verhoudt zich dat tot data eigenaarschap?

De rechthebbende is één van de entiteiten die rechten hebben op data en zo (deels) mogen bepalen wat er met data gebeurt. Bijvoorbeeld welke derde er geautoriseerd is tot het afnemen van een datadienst en data mag verwerken. De rol van rechthebbende kan samenvallen met de rol van datadienstgebruiker, maar deze rollen kunnen, in geval van delegatie, ook gescheiden zijn, zie daarvoor het [rollenmodel](#) van het afsprakenstelsel. Momenteel wordt in Europa nieuwe wetgeving ontwikkeld waarin meer regels staan die het bepalen van de rechthebbende beïnvloeden. Zo worden gebruikers van bijvoorbeeld sensoren mogelijk ook rechthebbende van data gegenereerd door een desbetreffende sensor.

Datastandaarden kunnen beter niet terugkomen in het afsprakenstelsel. Waarom kunnen we niet zo weinig mogelijk eisen aan structuur en semantiek van data stellen?

Het gebruik van datastandaarden wordt niet verplicht onder de sectie 'generieke afspraken'. De [scope van het DSGO](#) pagina is uitgebreid om dit verder toe te lichten. Mogelijk komen er met het uitwerken van use cases van launching customers meer specifieke afspraken in het afsprakenstelsel over semantiek en datastandaarden. Zie hiervoor de [FAQ](#) en de pagina [aanpak ontwikkeling afsprakenstelsel DSGO](#).

Kan het DSGO-programma in kaart brengen welke partijen met welke standaarden werken om hiermee te verduidelijken welke standaarden wel en niet relevant zijn?

Het digiGO – BIM Loket heeft na eerdere verkenningen [een overzicht van standaarden in de bouwsector](#) en een [nationale BIM monitor](#) gepubliceerd. We moeten onderzoeken in welke mate een verdere marktanalyse op het gebruik van standaarden nuttig is en of het DSGO-programma deze kan (laten) uitvoeren om daarmee te bepalen welke standaarden mogelijk relevant zijn om op te nemen in het afsprakenstelsel.

Focus in eerste instantie alleen op het technisch mogelijk maken van data delen, hier zijn al veel partijen erg mee geholpen.

Het afsprakenstelsel wordt ontwikkeld aan de hand van het BLOFT-raamwerk. Afspraken over technologische koppelingen zijn hier onderdeel van, maar voor een goed functionerend stelsel zijn meestal ook afspraken over andere onderwerpen nodig. Zie hiervoor ook de pagina [Het BLOFT-raamwerk](#).

In de gebouwde omgeving worden bijna nooit verifieerbare kwaliteitseisen aan data gesteld, waardoor het ook lastig is om afspraken te maken over aansprakelijkheid. In het afsprakenstelsel voor energie gaan partijen naar de rechter wanneer ze er rondom aansprakelijkheid niet uitkomen, hierin is een wel een bemiddelingsprocedure opgesteld om dat zoveel mogelijk te voorkomen. Is dit bij DSGO ook een overweging?

Er zijn verschillende alternatieven rondom aansprakelijkheidsafspraken, in toekomstige werkgroepen en publieke reviews worden deze verder besproken en uitgewerkt, zie hiervoor de pagina [Aanpak ontwikkeling afsprakenstelsel DSGO](#).

Wat als een partij door de beheerorganisatie uit het DSGO gezet wordt, bijvoorbeeld door het niet handelen naar een licentie, terwijl dit voor sommige partijen een zeer belangrijke partner is?

Afspraken over wanneer de relatie met een deelnemer van het DSGO beëindigd wordt, zijn nog niet gemaakt. Het toekomstige beheer van het DSGO is parallel aan het afsprakenstelsel in ontwikkeling, zie hiervoor de pagina [beheer](#).

Is er in het DSGO plaats voor partijen als Honeywell die in hun cloud veel data hebben van sensoren en installaties in gebouwen en deze data exploiteren?

Iedere partij die voldoet aan de afspraken mag deelnemen aan het DSGO. Dit geldt ook voor partijen als Honeywell met een uitgebreide database.

Het verplicht stellen van het DSGO in aanbestedingen is een juridische uitdaging omdat je veel MKB partijen uitsluit als je data beschikbaar moet stellen via APIs.

Het is geen doel voor zeer korte termijn van het DSGO-programma dat het DSGO verplicht gesteld wordt in aanbestedingen. Dit kan wel gebeuren als de markt daar meer aan toe is. Bovendien wordt het DSGO volgens het [richtinggevend principe](#) 'inclusief' zo ontworpen dat het toegankelijk is voor, en te gebruiken door, zoveel mogelijk partijen.